

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ЗЕМЕЛЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ПІСЛЯ БОЙОВИХ ДІЙ

ОЛЕЙНИК Віталія Андріївна

*студентка 4-го курсу ОС «Бакалавр»
спеціальність «Геодезія та землеустрій»*

Науковий керівник

КУСТОВСЬКА Оксана Володимирівна

*к.е.н., доцент кафедри
землевпорядного проектування
Національний університет
біоресурсів і природокористування України,
м. Київ, Україна,
kustovska_o@nubip.edu.ua*

Станом на 2026 рік бойові дії на території України продовжують впливати на стан земель територіальних громад, особливо у прифронтових районах. Частково пошкоджені чи змінені межі ділянок, відсутність актуальних кадастрових даних і порушення землекористування ускладнюють управління землями та планування відбудови. У таких умовах оперативна та системна інвентаризація земель є критичною для забезпечення прав власників, контролю за використанням земель і стратегічного відновлення територій.

Сучасні геодезичні та геоінформаційні технології – топографо-геодезичні вимірювання, дрони, супутникове зондування та цифрові карти – дозволяють отримати точну і достовірну інформацію навіть у складних умовах, створюючи основу для правового, економічного та соціального відновлення громад [1].

Інвентаризація земель- це комплекс землевпорядних робіт, спрямованих на встановлення фактичних меж, площ, правового статусу земельних ділянок, а також їх якісних характеристик (кількість, тип угідь, цільове призначення).

Інвентаризація земель проводиться з метою встановлення місця розташування об'єктів землеустрою, їх меж, розмірів, правового статусу, формування земельних ділянок, виявлення земель, що не використовуються, використовуються нерационально або не за цільовим призначенням, виявлення і консервації деградованих сільськогосподарських угідь і забруднених земель, встановлення кількісних та якісних характеристик земель, необхідних для ведення Державного земельного кадастру, виявлення та виправлення помилок у відомостях Державного земельного кадастру, здійснення державного контролю за використанням та охороною земель і прийняття на їх основі відповідних рішень органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування [2].

Для досягнення цих завдань застосовуються сучасні методи, що забезпечують точність, надійність та ефективність обліку земель:

1.Топографо-геодезичні роботи – польові вимірювання з використанням GNSS-станцій, тахеометрів та GPS-приладів для визначення точних координат меж ділянок і складання кадастрових планів.

2.Дрони (UAV) – швидке створення високоточних ортофотопланів і цифрових моделей рельєфу, особливо у складних або важкодоступних районах.

3.Супутникові знімки та дистанційне зондування – оцінка змін у землекористуванні, моніторинг пошкоджених або змінених земельних ділянок.

4.Цифрові карти та ГІС-технології – інтеграція всіх даних у єдину базу для аналізу та планування відновлювальних заходів [3].

Таким чином, поєднання традиційних геодезичних методів із сучасними геоінформаційними технологіями забезпечує достовірність, повноту та оперативність даних, що є критично важливими для ефективного управління земельними ресурсами територіальних громад після бойових дій.

Інвентаризація земель у територіальних громадах, постраждалих від бойових дій, проводиться на підставі рішень органів влади, договорів із замовниками або судових рішень. Замовник укладає договір із виконавцем – сертифікованим інженером-землевпорядником, який має необхідне технічне забезпечення для виконання робіт. Під час інвентаризації складається робочий план, що охоплює межі об'єктів, адміністративно-територіальних одиниць та земельних ділянок, а також зазначає обмеження та обтяження прав. Після завершення робіт отримані дані вносяться до Державного земельного кадастру, що забезпечує їх юридичну та інформаційну актуальність [4].

Замовниками робіт виступають органи місцевого самоврядування, землевласники та землекористувачі, а виконавцями – Держгеокадастр або сертифіковані юридичні та фізичні особи-землевпорядники. Завдяки проведеній інвентаризації формується сучасна та достовірна база даних земель, що підвищує інвестиційну привабливість територій, спрощує планування забудови та забезпечує постійний контроль за використанням земель. Крім того, виявляються нерентабельні та невикористані ділянки, що дозволяє оптимізувати землекористування та планувати ефективне відновлення громад.

Водночас процес інвентаризації стикається з певними викликами: недоступність територій через активні бойові дії, пошкоджена або відсутня документація на окремих ділянках, а також застарілі дані кадастру, що потребують уточнення та корекції [5].

Незважаючи на ці складнощі, перспективи проведення інвентаризації залишаються значними. Зокрема, використання цифрових платформ та ГІС дозволяє інтегрувати всі отримані дані в єдину систему, що підвищує ефективність управління земельними ресурсами. Інтеграція з Державним земельним кадастром та іншими реєстрами забезпечує актуальність

інформації, а застосування результатів інвентаризації сприяє сталому розвитку громад з урахуванням наявних ресурсів та відновлених земель.

Висновок

Інвентаризація земель територіальних громад після бойових дій є критично важливою для відновлення прав власників, ефективного управління земельними ресурсами та планування сталого розвитку громад.

Використання сучасних геодезичних та геоінформаційних технологій, а також чітке дотримання законодавчих вимог, дозволяє створити достовірну цифрову базу даних, виявити пошкоджені та невикористані ділянки, забезпечити контроль за їх використанням і підвищити інвестиційну привабливість територій. Попередження викликів, таких як недоступність територій та застарілі кадастрові дані, та інтеграція результатів інвентаризації з Державним земельним кадастром забезпечують основу для стратегічного відновлення та розвитку громад.

Список використаних джерел:

1. Земельний кодекс України : Закон України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III (зі змінами та доповненнями).
2. Про затвердження Порядку проведення інвентаризації земель постанова Кабінету Міністрів України від 05 червня 2019 р. № 476.
3. Bunte E., Dansoh A., Yurchenko I. Handbook on Post-Conflict Land Administration and Peacebuilding. – UN-Habitat, 2007.
4. Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру : офіційний вебсайт.
5. Авдєєнко В. О. Воєнний стан та його вплив на інвентаризацію земель. – Київ: НУБіП України, 2022.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

«GEOPOINT»

5-6 березня 2026 року

**PROCEEDINGS OF INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL
CONFERENCE**

«GEOPOINT»

March 5-6, 2026

УДК 332.2/.7:528.4/.9"364"(082)

ISBN 978-617-8798-98-7

«GEOPPOINT»: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, Україна, 5-6 березня 2026 року: матеріали конференції. Київ: НУБіП України. 2026. 332 с.

Рекомендовано Вченою радою факультету землевпорядкування Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 5 від 19 березня 2026 року)

У збірнику матеріалів конференції подано результати сучасних наукових досліджень за секціями: землеустрій та кадастр в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення, оцінка земель, врахування збитків та управління ризиками, геопросторові технології та ДЗЗ. Розраховано для науково-педагогічних працівників, представників науково-дослідних установ, науковців, спеціалістів установ та фахівців землевпорядного напрямку, аспірантів, студентів.

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове. Автори матеріалів несуть повну відповідальність за точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей, відповідаючи принципам академічної доброчесності.

Відповідальні за випуск: І. А. Опенько, О. Д. Грищак